

УРЯД НАПИРАЄ НА УХВАЛЕННЯ ЗАКОНА ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт відбув у Білій Домі довшу конференцію з провідниками демократичної партії в конгресі. Конференція постановила взятися всіми силами до перепертя законопроектів про суспільне забезпечення, за котрий заважився уряд. Уряд думає, що цей проект повинен бути ухвалений хочби для демонстрації впливу адміністрації в конгресі.

Президент Рузвельт дав зрозуміти, що він добре знає про існування поважної опозиції проти цього проекту, однак він думає, на неї не зважати, а переперти ухвалення закону, не роблячи ніякого компромісу з опозицією. Президент каже, що він вважає закон про забезпечення своєю відповіддю на безробіття в краю.

Провідники більшості відразу почулися скріплені цим твердим становищем президента та стали відважно виступати за постанови закону про пенсію на старість, котрі мають у конгресі найбільше ворогів.

ПРЕЗИДЕНТ ВИЗНАЧУЄ 200 МІЛІОНІВ НА БЕЗПЕЧНІ ПЕРЕХРЕСТЯ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт постановив видати з відносно йому конгресом до розпорядимості суми 4 мільярди 880 мільйонів доларів 200 мільйонів на те, щоб усунути небезпечні перехрестя залізничних доріг із звичайними дорогами.

У своїй заяві в цій справі президент підкреслює велике значення цієї роботи коло усунення перехресть. Він каже, що на односторонній катастрофі, в котрій залізничний поїзд підприємства „Болтмор енд Огайо“ наїхав на омивів з дитини коло Роквилла, в Меріленді, та вбив 14 осіб. Він підкреслює теж, що як на перехрестях будуть виставлені мости, то поїзди будуть їздити скорше, бо не потребуватимуть звільняти свого в'їзду.

ЗАГАЛЬНО-КРАЄВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ЗА МИР.

НЮ ЙОРК. — Преріжні церкви, католицькі, протестантські й жидівські, ведуть агітацію за те, щоб з приводу надходжачих свят улаштувати молитви за мир.

По всій просто Америці відбувалися в п'ятницю демонстрації студентів американських шкіл проти війни. Організатори демонстрацій, що представляють кілька студентських організацій, кажуть, що до 4-тої години зполудня до демонстрацій прилучилися коло 60,000 студентів, а це число пізніше певно буде більше. У метрополітанській дистрикті Нью Йорку демонстрували коло 10,000 студентів. У деяких демонстраціях тисячі студентів слухали бесідників, не вважачи на дощ. Організатори провадили втягнути в демонстрацію й молоді публичні школи, але це їм майже не вдалося. Не брали теж участі студенти Фордгемського університету, в котрім великі впливи мають Єзуїти.

Демонстранти заявили, що на випадок війни вони до війни не підуть.

Демонстрація студентів Колумбійського університету зверталася не тільки проти участі у війні, але й проти деяких течій у заряді університету, котрі демонстранти посуджують за фашизм. Один бесідник таврував президента цього університету як фальшивого пацифіста. Коли цей бесідник сказав, що тільки комунізм може визволити людство з війни, слухачі голосними протестами заставили його залишити балачук по комунізм. Табличі, котрі демонстранти носили, виступали теж проти Герста.

У Гарвардському університеті, одному з наймогутніших американських університетів в Америці, влаштовано протипацифістичні демонстрації. Запалювали біжки між двома течіями студентів, але до них не прийшло. Прийшло до них у Шигагвському університеті.

ЗІ СТРАЙКУ В КОПАЛЬНИХ ТВЕРДОГО ВУГЛЯ.

ВИЛКС БАРЕ (Па.). — Поліція дістала повідомлення про дальші три динамітування домів страйколомів. Ушкоджено доми 7 робітників. Робітники дали пікетує коло копадень.

Стейтвий уряд заповів, що відкличе з округу стейтвову поліцію. В цій справі юнія „Юнайтід Майн Воркерс оф Америка“ скликує наради представників місцевих відділів юнії.

ЖЕРТВА ПРОФЕСІЇ.

НЮ ЙОРК. — Підчас циркового представлення в „Медисон Сквер Гарден“ у п'ятницю зполудня впала акробатка Америка Олвера з висоти 25 стіп та зламала собі обі руки. Випадковий пригядявся коло 5,000 осіб.

ЗА СПРОНЕВІРЕННЯ СУДОВИХ ДЕПОЗИТІВ.

Апеляційний суд затвердив присуд першої інстанції, який засуджує секретаря городського суду у Львові, Сесію Куркевича, на 3 роки, гошового судового секретаря Рудольфа Бачинського на півтора року та купця З. Біка на 6 місяців звинувачив за спроневерення судових депозитів на 30,000 zł. Всім тром засудженим відібрано громадянські права на 10 літ.

1,358 ЗАЛИЗНИЧНИХ КАТАСТРОФ ЗА ДВА МІСЯЦІ В ССРС.

Новий комісар комунікацій Каганович, створив спеціальну комісію, яка має дослідити причини постійних катастроф, що трапляються щодня на більшовицьких залізницях. За останні два місяці в центральній Росії було 1,358 (більших або менших залізничних катастроф. Більшість цих катастроф спичинила сама залізнична адміністрація, через свою нехайливість або необережність.

НАСЛІДКИ АМЕРИКАНСЬКОГО ПОЕДИНКУ.

У Варшаві в мешканню котрого О. Стефанія жила як субльотатор якийсь, Вавакович, що залинявся до ділянки постерування. Заявляючи виявилось. Оба суперники рішили вирішити поєдинок. А що вони не знавалися добре на поєдинок їх приписав, рішили, що напишуть записку, має гинуть самогубством. Описана станула напроці себе, відвернулася до стін з революверами, а на заклик „раз, два, три“ обернулася до себе та стрілила. Поєдинок закінчився трагічно. Оба противники застрелили себе взаємно. — На виступу по те, що сталося, брат Стефанія, Ян, поранив ножем Стефаніювою так дуже, що вона від ран померла. Зате дістав Ян Стефанія 3 роки в'язниці. Апеляційний суд зменшив йому кару на півтора року.

ЗІД УКРАЇНСЬКИХ МІСТВИ І МІСТЕЦТВОЗНАВЦІВ.

Асоціація Українських Незалежних Мистців та мистецький гурток „Спокій“ порозумілися в справі владження першого на західних землях зід українських мистців і мистецтвознавців. Зідд планувється на кінець біжучого року. В програмі зїзду входять: професійна організація мистців по цей бік Збруча (в краю та на еміграції), справа створення української мистецької галерії у Львові, справа охорони пам'яток мистецької старовини, справа соціального забезпечення й покращання умови праці українських мистців, налагодження мистецької пропаганди й видавничих тощо. Майже рівночасно має відбутися в Києві зїзд тогочасних українських мистців.

ЗАТРОЕННЯ РИБАМИ ШЛОД РОДИНИ.

Ще минулого року великі враження викликала у Львові звістка про затроєння рибамі шлод родини одного дентиста. Лікарі вдарували дентиста і його жінку, а їхніх двоє дітей від згаданого затроєння померли. Від того часу жінка дентиста попала в душевну хворобу, що тривала майже цілий рік. Тепер мусів дентист вивезти її до заведення для душевно хворих.

ПЕРЕГОВОРІ В СПРАВІ СТРАЙКУ ГУМОВИХ РОБІТНИКІВ.

У департаменті праці у Вашингтоні почалися конференції представників великих гумових фабрик в Акроні, О., з секретарю праці, паніною Перкінс, у справі акронського страйку. Урядові департаменту праці мають надію, що їм удасть запобігти страйковому, що має початися в понеділок.

ПОЛЬСЬКИЙ ЦУКОР — МОРЕМ ДО ПОЛЬЩІ.

Як відомо, Польща провадить закордон цукор п'ять разів дешевше ніж у краю. Тому за кордоном коментували, що їм худобу тим польським цукром. З такої дешової конконтурі скористали в Варшаві більші підприємці. Вони оскудали товариство з великими капіталами для закупки цукру нібито для вивозу до Англії. Підприємство вже на морі перенавтажувало цукор на інший корабель, що вертався до Гали, та як так пачували дешовий цукор до Польщі, де продавали по ринковій ціні. На цьому товариство заробило величезні гроші. Варшавська прокуратура покінчила слідство в справі цієї цукрової афери. Слідство вводить тепер проти 6 варшавських відомих фінасистів, які фінансували підприємство. Всіх їх притягали до карної відповідальності.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЗРОБЕННЯ НА СОВЕТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Большевицька преса щойно тепер оголосила промову заступника команданта воєнної округи на советській Україні, Амеліна, яку він виголосив з нагоди 17 роковин існування червоної армії. У своїй промові Амелін подав деякі вістки про зміщення відділів червоної армії на советській Україні. Число військових літаків на советській Україні збільшилось в останніх трох роках на 100 відсотків. Технічне озброєння війська покращалося. Число тенків збільшилося в шестеро. На кордонах советської України побудували большевицький уряд твердині з бетону і заліза.

ШВЕЦЬ БУВ ОДИНАЦЬОМ ЛІТ ДЕНТИСТОМ.

У Варшаві в дентиста Яна Місіна при вириванні зуба померла урядниця Яніна Лявська. Справа дісталася до прокуратури. Виявлялось, що той Місін не є ніяким дентистом, а тільки швецем. Перед кількома днями роками він сидів у в'язниці й там сповнів службу в дентистичному відділі. Видно, що там він сподобав собі дентистичний фак і, треба сказати, його трохи й навчився, що як тільки вийшов на волю, подав собі за підроблення дентистичний диплом. На ті основі швець Місін 11 літ виконував дентистичну практику у Варшаві.

ХУЛІГАНСЬКИЙ НАПАД У ЛЬВОВІ.

На гром. О. Шуманського підсадою напали на вул. Мадельського в білий день, бо коло 4-тої години пополудні, два хулігани, затягнувши його до найближчої брами і, подерля йому на кущі його баранкову шапку з синім дещем, виробу краківської роботи в Домі Українських Інвалідів. Не обійшлося притім і без вуличних висловів на адресу нашого народу. Польція ніде близько не було.

„ДО БОРОТБІ З ЦЕРКВОЮ І КОМІНТЕРНОМ“.

В міському театрі у Луцьку відбулася академія згадої 5-літньої діяльності „Легіону Младих“. Академію скликав Волинський Конвент Сеніора Легіону Младих та Волинська Округа Легіону Младих, а протекторат над академією переняв волинський воевода, бувший міністер Генрик Юзефський.

По відігранню „1-шої Бригади“ та по виголосженню кількох привітальних промов виступив з ширшою промовою на тему про цілі та завдання Легіону Младих ред. Януш Лявський з Варшави, який у своїй промові каже, що Легіон Младих у змганню до забезпечення великодержавного становища Польщі поставив собі метою „боротбу з усіми інтернаціоналами, що ставляться ворожо до цілості Польщі. До тих інтернаціоналів належать: Комінтерн та Католицька Церква“. По ті промові при гучних оплесках слухачів та знову при звуках „Першої Бригади“ завіса впала і — на загальне здивування більше вже не підніслася. Настанала констернація. Присутній на академії представник воєди ді заборонив, зається, продовжувати академію...

ПОЛІТИЧНЕ ВБИВСТВО.

В лісі біля Надичин, пов. Дубно, знайшли трупа Метода Чумача з Дяткович. Є позначки, що Чумача вбито з політичних мотивів. Свого часу він належав до комітету, що кермував бойкотом ярмарків на Волині. Тоді членів цього комітету, що виступав під комуністичним прапором, арештовано і позсуджувано на карі 1 до 6 літ в'язниці. Одинокий Чумач утік перед ашуванням і скривався в тайному місці, бачився німист своїх однопартійців, які замкнували йому двоозначну ролу, а то й провокацію.

БОКСЕРСТВО.

Гідчас боксерського тренінгу в саді Фонду Праці в Калісі один з тренувачів, Ст. Павляк, так нещасливо єларив свого противника Ч. Антоняка, що той по хвилині помер.

ПОМАРАНЧІ І ЯЦЯ.

Аг. Всукар повідомляє, що експортери почали вивозити з Польщі яця до Еспанії. На рахунок признаного в торгівельній умові контингенту в кількості 700 вагонів вислали досі коло 150 вагонів ящів. Признаний Еспаній контингент на привіз помаранч до Польщі в кількості 1,600 вагонів вичерпується. Великі запаси еспанських помаранчів є в Гдині.

РОДИННА ТРАГЕДИЯ В ЛАНЦУТІ.

Інжир міської електриві, 37-літній Леопольд Модзелевський, був від трох діт жонатий. Подружжя мало дві донечки: 2-літню Ізабелю і 8-місячну Варвару. Останніми часами Модзелевський попав у нервовий розстрій і на тому тлі поставив між ними і його подругою спори. Модзелевський вмовив у себе, що його жінка його зраджує. І ось у неділю рано Модзелевський пішов до церкви, а інжирин вхопив обох донечок, що якійсь померли. Вкінці підірвав і собі горло та впав у калюжі крові на землю. Коли Модзелевський вернулася, застала вже тільки трое трупів.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ЗВОРОТ НІМЕЧЧИНИ

СТРЕЗА (Італія). — Представники Англії, Франції й Італії відіткнули, коли одержали з Берліна повідомлення, що Німеччина годиться підписати Східний договір, який зобов'язується не вести зацінної війни на сході. Однак Німеччина поставила застереження: не хоче зобов'язувати себе давати військову допомогу тим, кого нападуть. Тут вона хоче мати війну руку переговорувати цю справу з кожною державою окремо.

ФРАНЦІЯ ЗАСПОКОІЛАСЯ.

СТРЕЗА. — Супроти нової постанови Німеччини не буде Франція домагатися в Лізі Націй пі показання за зломання Версайського договору, а задовольнеться, що дадуть їй слабе упінення. Але за разом буде Франція наставати на те, щоб були ухвалені дипломатичні, економічні й фінансові карні санкції проти тих держав, що спричинять війну.

ЩО СПРИЧИНИЛО ЗВОРОТ НІМЕЧЧИНИ?

ПАРИЖ. — Кажуть, що Німеччина не боїться ніякого збройного виступу проти неї з боку інших держав, але лякається економічного й фінансового бойкоту. І це заважило на тім, що вона тепер згадінула своє відношення до Східного договору. Вона теж не хотіла довести до напруження з Англією.

ЗВІЛЬНИЛИ АМЕРИКАНСЬКОГО „ШПИГУНА“.

БЕРЛІН. — Річард Ройдерер з Клівленду, відомий як „філософський паціфіст“, просидівши 11 місяців у німецькій тюрмі, став перед народним трибуналом, щоб відповісти за шпигунство, звернене проти Німеччини. Його приловили на тім, як збирав різні дати щодо німецького зброєння, при чім дописував ще свої філософські заваги. Суд, котрий, як відомо, судить на військовий лад і рідко коли кого звільняє, звільнив Ройдерера, принявши за правду, що він упав жертвою доносу, зробленого його конкурентом до діявни, який обидва любили. Та суд так знавчи, що Ройдерер, що походить з німецької крові, не поводида себе по патріотичному і наудужні німецької гостинності, збираючи матеріали, які можливо був би використував у чужій пресі проти теперішньої німецької влади. Ройдерер плакав і казав, що він є з горозжанцем Американцем, але любить німецький нарід і не є ніяким шпигуном.

ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ НА РАДІО.

УЖГОРОД (Закарпаття). — Іде дальша звязана боротьба за те, щоб міністерство почт і телеграфів безпробоводно поставило на окрему радіостанцію для місцевого українського населення. Досі дають час від часу програми, але головною російською мовою. Українських композиторів і творів українських письменників не углядують. Резолюцію з тим домаганням підписали всі українські народні установи.

ТЕАТР І МУЗЕЙ В УЖГОРОДІ.

УЖГОРОД. — Краєвий Комітет розписав конкурс на перекази драматичних пєс з чужих мов місцевою народною мовою. Пєси ті призначені для репертуару місцевого краєвого театру. І Національний Музей теж розпочав енергійну акцію в справі збирання пам'яток Закарпаття. Між іншим придбав він Острозьку біблію з 1581 р.

ВБІВАЮТЬ МОСКОВСЬКИХ АГЕНТІВ.

ХАРКІВ. — У Славянську селяни вбили комуніста Корочина, що ліквідував безоглядно одноосібні селянські господарства і переводив насильно колективізацію.

СТРАХ НЕ ЛЮБЛЯТЬ „НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО ТРАКТУВАННЯ“.

МОСКВА. — „Правда“ подає, що шесту всь українських мистецьких виставу відідали понад 100 тисяч людей. З того приводу написано так: „Українські націоналісти, прихвочуючи шуканням національних форм, штовхали мистців України на шлях націоналістичної розробки й націоналістичного трактування форм і образів мистецтва“.

ЯК РОЗРОСТАЄТЬСЯ СОЮЗ УКРАЇНОК.

ЛВІВ. — На загальних зборах „Союзу Українок“ стверджено в звіті, що організація має сьогодні 73 філій, 240 кружків та 63 жіночі секції при читальнях „Прогресі“ та кружках „Сільного Господаря“.

ЗА ШО СУДЯТЬ У ПОЛЬЩІ.

СНІК (Галичина). — В половині березня відбулася розправа проти адвоката й голови кружка „Рідної Школи“, д-ра С. Вацьницького, за те, що він казав розпінати коло червої афіші про акцію в справі „Рідної Школи“, а сянські старосто по тім ці наради заборонили.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1883

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адрес платиться 10 центів.

3 Канади накупити посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. "Свобода": B'ерген 4-0237. — Тел. V. H. Сокоза: B'ерген 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ШУКАЮТЬ РІВНОВАГИ СИЛ

Нема тепер важнішої новинки з Європи, як конференція представників великих держав в італійському купальністі місті Стреза. Конференція може не сповнитися завданням, якого сповнення від неї ждуть, але це завдання є незвичайно важке. Є це завдання знайти нову рівновагу сил в Європі.

Рівновага сил в Європі ще місяць тому спиралася на версальський договір. Близько не було рівноваги, а тільки мілітарна гегемонія Франції, найбільшої мілітарної сили, що вийшла зі світової війни. Пару тижнів тому ці нибі-рівновага пропала, коли Німеччина нагло заявила, що вона дере версальський договір та узброєється. З хвилиною, як в Європі постанала велика німецька армія, всі держави почали питатися: Хто наш приятель, хто наш ворог? На кого нам поклястися? Проти кого нам прийдесть воювати?

Проголосивши створення армії, німецький диктатор пробавав негайно поставити свою рівновагу сил, котра збробила би з Німеччини осередок державного альянсу проти союзу Росії. Мали до цього альянсу бути приєднані Англія, Італія й Польща. Та Гітлер повів справу так, що не то, що Англія до себе не приєднала, але й утратив її приятель, котрий мав. Наговорив він таких річей англійським представникам, що ним виразно обурив проти себе не тільки Росію, котрої він приєднувати не думав, але й Італію, котра була йому досить прихильна.

Франція зараз почала говорити йому про союз з Росією. Польки, що недавно показували охоту йти в німецькій лодії, тепер стали з неї втікати, як цури втікати з корабля, що має погону. Замість сконсолідувати держави проти Союзу, Гітлер сконсолідував держави проти себе.

Це вирине з конференції в Стрезі, ніхто наперед докладно певно не знає. Хоч вона виринула з наглого очування держав, що це не дає заперук, що вона знайде якісь постійні основи мира. Правдоподібно вона тільки придумає ще якусь угоду, яка стане основою для зрівноваження сил тільки на якийсь час, приміром до збору Ліги Націй, або в найкращому разі до наступної весни. Постійного замирення вона принести не може, бо Європа нині є такою суматохою, що суперечки інтересів економічних і мілітарних, що постійній рівновазі для неї ніхто не придумає. Коли Європа не вміла цього зробити, як Німеччина була розбита, то тим тяжче це зробити тепер, як Німці розв'язали собі руки й взяли за кріс. Стре-за може наговорити багато гарних слів про мир, але це не змінить того хаосу економічних і мілітарних інтересів, який з конченості мусить довести скорше чи пізніше до спроби розв'язати заматані проблеми силою, війною.

СОВЕТСЬКИЙ МІЛІТАРИЗМ

(2)

Курс нашої заграничної політики і так само добре випробування і багатонадійний, як і шлях, яким Совети йдуть до своєї остаточної побіди.

Куда веде цей шлях, як він пробігає і яка його ціль, це знав Молотов так само добре, як і його та Стецького слухачі.

Все готовий і повністю озброєний.

Ясно, що сильна армія і готовність та здатність успішно оборонити границі є доброю, ба навіть можна сказати найкращою забезпечкою мира та довою, як цього мира і забезпечки треба. Також не треба доказувати, що до війни між Советами та Японією на Далекому Сході не прийшло лише тому, що ворог Советів мав повний респект перед червоною армією. Думати й говорити про те, що Ворошилов або його заступник Тухачевський були би затра готові начати війсьничий марш за ті цілі, для яких ніхто не постав Советський Союз, є чистим безумством. Военний комісар, який тепер веде себе комісаром оборони, має повну рацію, коли веде заявляє, що його армія є все готова і добре озброєна. Але цей стан не був ще таким певним як в році 1928-м ні навіть в 1930-м. Мимко тієї зовнішньої певно-

сти, маеться вражіння, що й тепер ще не все задовольно готово. На 16-му партійному конгресі в 1930 році домагався Ворошилов підвищення планової цифри добування заліза в першій п'ятирічці з 10,5 на 17 мільйонів тонн. Це було дуже потрібне і для успішної оборони держави необхідне. Не згідно з цим прийнято й відповідні постанови. Але це й сьогодні в третью році другої п'ятирічці не досягнуто бажаної тої цифри в 10 мільйонів тонн заліза, а про бажане тоді підвищення продукції сталі та валкованого заліза годі й говорити. Коли взяти на увагу, що більшовицькі схильності до річного роду перелібування і часто виміру будучини вважають тепер за дійсність, то можна сумніватися, чи момент повної військової готовності Советського Союзу лежить в можливій досяжній близькості. Демки дуже важкі для військоводства діла ділянки господарства знаходяться на ще дуже низькому ступні розвитку. Тут знадемо лише справу транспорту. І лише тому держава, якої сільське господарство допущало до масового вимирання людності з голоду перед двома роками, в якій стан скоту від п'ятьох діє все похижується, який уряд попадає в гістерію з приводу одного ви-

ПРОБУДЖЕННЯ СХОДУ ЄВРОПИ

Перед кількома місяцями по-являлася німецькою мовою книжка від повнимимого професора фінляндського Караа Тіндера) Автор, у дозволених часі професор у переспів, як й в українських тербурькому університеті аж до 1918. року, ставив собі цілю діла в формі наукової праці з мемуаристичним встав-ками обрості його теоретичної, і майбутнього, як процес і боротьби націоналізму поодиноких народів з московським імперіалізмом. "Лобч численних і ґрунтовних розсудів" — пише автор у вступі до книжки — відносно розвитку советського Союзу й актуального зрештою питання, чи "червона торговля" загрожуватиме, як мав, повинна і культурна проблема 180 народів, які ще нині живуть на території советського Союзу, представляють інтерес для світа читачів. Конечню, поставити навіть питання, чи прохеси в советському Союзі мають більше значіння для майбутнього укладу життя народів на сході Європи: індустрії п'ятиліткі, чи поступли національних культур народів". Зображення цієї культурної пролеми автор ставляє собі головною метою, вважаючи самозрозумілою річю, що національна культура є все підбудівкою для політичного розвитку нації.

Для українського народу книжка д-ра Тіндера має ту велику вагу, що, виминаючи деякі малі історичні неточності (головно відносно руської доби на сході Європи) ці неточності у змалюванні сьогодишнього положення нашого народу, є цінним шаром правди чужинця перед широким світом про Україну і минавшину, теперішню і будучини. Книжка в своїй тематі ставить українську проблему своєю центральною точкою. Странне підкреслення тих моментів з давнішої і сучасної історії, які ставили повнезволі Московською народи в одні фронт проти спільного ворога, змалювання помилок, які поповнили в цьому напрямі ці народи, виднігнення факту, що в Києві заповідалось остаточно збавкування протимосковських сил — усе те цінні

«Кarl Tindler Das Erwachen Osteuropas, Wien, 1934.

«Припадок хотів, що в новій будувал, до якої й перенісся о-сінню 1912 р. моїм сусідом був великий український патріот, письменник і професор, Олександр Іванович Зайцев. Він був милою, товариською людиною і ми стрічалися майже кождий день...

«В березні 1917 р. кілька тижнів після військ революції, одержав я від Зайцева запрошення взяти участь з промовою у світі в честь Шевченка. Тому, що я уявляв собі при цьому літературну вечірку в такій віді, як вона була популярна в Петербурзі — я відразу згодився. Трохи за-становило мене, коли я довідався, що свято має попередити нападками на українського національного поета в казан-

не. Пропалгандивна зручність, яка консеквентно представляє все те, що є військове, як чисте соціалістичне і з того виходить нову світову ідею, є по-двійм гідна. Коли хтось, як Міллер ван Брук, того нечужо-кониання, що молоді народи сходу відіграють в будучому важливу політичну місту, то в цьому випадку лише малі, світополітичних проблем є важнішими, як саме проблема воєнної сили Советів.

II. Воєнна теорія, партія і мілітаризм.

Москва, в березні 1935.

Ленін визнавав за слушну воєнотеоретичну дефініцію Клявєвця і доповнив її лише настільки, що визнавав ділянки політичних факторів і на час війни. Погляда, що в моменті, як загрозити гармати, політика має мовчати, не є вже дієвним ні для зовнішньої ні внутрішньої політики. Війна є формою вирішення протистів між державами і класами. Не робиться вже теоретичної рішучості між війською, грозянською і війською з зовнішнім ворогом. У марксистському розумінні обох родів війни є одним і тим самим. Політика за-лишає за собою право визна-чати не лише цілі війни, але й рішати про воєнні операції. Армію як воєнний апарат роз-глядається як фабрику, де про-корисні успіхи рішає техніка й робуча сила. З того ясно

свідкі катедри. Отже річ запові-дається багатомисливше, ніж як це міг собі думати. Пло-щею перед казанською кате-дрою біля Невського проспек-ту з її хвилюючою судою й ту-ди людською струєю користу-вався від років студіюючою мо-лодь для політичних дискус-страцій. Оперті у перед кате-дри й півколось колоннади, могли демонстранти бунту, та-ковані тілкі з Невського про-спекту, що являлось для ко-заків певною перешкодою, бо-хоробі атаки московської ви-ської поліції проти гор-тій безбріжних студентів і студенток не була напевно бу-дучини видивини для публі-кацій. Початково була Казан-ська площа, як зрештою всі площі в Петербурзі, та опі-даль засажено на ній кущі, які одніч так само не могли перешкодити демонстраціям революційної молоді, як ста-туті обляхи початкових моск-овських операцій проти На-подеона 1812 року. Цим робом стала Казанська площа до пев-ної міри символом боротьби за свободу. І тут хотіли теж Українці шпунувати свого на-ціонального героя та піднести свій голос перед цілим заго-лом.

«Вже наблизився час до-зв. Зайцеву у назначений день до Казанської площі, натрапив я на масу людей, що викопи-ли не тільки площу, але й Невський проспект побічні вулиці в сусідстві катедри. Порелок удержувала бунта-рська гвардія — вибрані вершні на мучових ворожих конях. «Де Чорноморці з Ку-бани» — поспіва мій Зайцев. Тому, що кубанські козаци є Українці, боу зрозумілим, що саме цей упривілегований відділ перенив службу впо-рядчиків на Шевченківській святі. Перед головними двома катедри виставлено безлічній трибуну й тілкі з трудом удавалось здержувати нарі-д, що залив тісно колоннаду, пе-ред напором безпосередньо-ж до трибун і до виходу з катедри. Визув під пар-тиям крилом колоннади замі-ти в весілку військову оже-стру.

«То богосуджені вилилися учасники з катедри й натов-пав шест густий, так, що — як це кається — відколю не мало би місця де випасти. Тепер почалися промови до збірно-

го народу. Тоді не мали ще годинника, тож тільки най-бачивші, що тут йе, що го-ворились, бо слово й га-нуни в шимовальній гу-мої тошні, тупоті, ко-лей і шумові перебіжало-хось трамваї. Але публіка була ще так само зникала до привидних імпрез і була така щаслива, і поклянявся собі збиратися, що попла я не влов-ляючи змислу промов в екта-стичні шаловилих постатей із блиск волосся і хвилюючі-ми бородами на трибуні улазо-ва зібраним почуття, що там говориться напевно про налію на краще майбутнє — і як кі-нчилось промова, клякнуло за-полнено. «Слава!» І мої ви-тоті, хоч я не міг мати пред-ставі на патріархальний ви-гляд, прийнято так само добря-че і вони викликали ті самі українські оклики захоплення. По вичерпанні лїсти безлічній оркестра відігравав украї-нський гимн, який при тій на-годі хіба вперше відігравала прилюдно в Петербурзі тисич-кова толпа. Тепер устави-лись усі в ряди: напереді йшла оркестра, а кубанські козаци супроводили похід по боках. Так пройшли Українці долі Невським проспектом до Та-врійської палати, де їх прийня-

предсідник робітничо-салда-тської ради». Як обективно і зі спінчу-тєм ставиться автор до украї-нської революції 1917—20 рр., які послужать доказом отці дальшій радості. «Коли в липні 1917 р. запо-відався уклад тимчасового уряду, почали Українці ор-ганізувати власний централь-ний уряд і творити на-віть власну армію. З різних сторін України зійшлися пред-ставники до Києва і створили тут Центральну Раду. З цього народного заступництва ви-шли генеральні секретарі, що мали приблизно ті самі функ-ції, що міністри в інших кра-їнах. Ген. секр. для справ вій-ни й одночасно шефом украї-нської армії був Симон Васи-левич Петлюра, що став прав-дим національним героєм і осередком постійної боротьби України за самостійність». По-давши короткий життєвий Петлюри, автор пише: «Коли почала розгукатися карніста на фронті, покинув Петлюра до жити український фронти-йний комітет, що став завяж-кою української збройної сил-и. Сперта на українські позиції, проголосила Центральна Ра-да 18.12.1917 р. незалежність української республіки. (Кінцею буде).

НА БІЖУЧИ ТЕМИ.

ЧИ ЦЕ ПРАВДА?

На бенкеті, влаштованому у Нью Йорку кляну людей, за-нятих при газетних розголю-ваннях, виступав редактор би-знесового тижневика, «Форбс Мегезин», та сказав між ін-шим:

«Скорше чи пізніше наріз Америки проголосить гримко, що він уже має досить цього сущення Америки в напрямі до сталізму, гітлеризму або мусолізму. Бизнес мусить машинувати наперед і не дивитися на політиків».

Що бизнес є проти сталізму, це знаємо, але чи справді він так дуже проти «гітлеризму» й «мусолізму», щоби він аж хотів піддержувати амери-канський наріз у боротьбі проти диктатури? Може це було би бажаним, щоби так було, але чи факти показують на такі настрої серед бизнес-менів? Чи може якраз навпа-ки?

«БІЗНЕС ІЗ БІЗНЕС».

Советська Росія й нашістча Німеччина дивляться одна на одну як на ворога людства. Гітлер пероголосить тавру Росію як ворога всіх цивілізацій, а Сталін, як кождий кождого ранку піє, так він кождого дня говорить про Німеччину як го-лового ворога мира. Та це не перешкадає Німеччині дати Росії 80 мільйонів доларів торговельного кредиту.

СУТЬ ТОРГОВЛІ.

Паніон Гітлер притримує вправильний рух у советських фабриках? Пошто Сталін помагає німецькій торговлі, а тим самим німецькому промислов-ству?

Здавалось би, що тут маємо тільки докази нещирости двох політиків. Та в їх поступак є певне зерно достовір-думки: кождий з них сподівається заробити шось на цьому військовому бізнесі. Певно, кождий шось тратить, але кождий думє, що зарібок буде біль-ший ніж утрат.

Отже й основа всякої торго-влі: кожда сторона вважає, що вона шось заробляє.

БЕЗ ЗАВІСТИ.

Коли читати в «Нью Йорк Таймс» кондеційні з приво-ду смерті п. власника й ре-дактора Адольфа Овкса, ко-го з приводу смерті цього Жида визивати передовичі як про-виначну людину й журналі-ста? католіцькі газети, як

На концерті.

«Публіка має дуже гарно прийняла. Все це чути гримкі ревмоякачч олески. Що ви ми сказали?» Співач: «Я сказав, що да-лі спітнівав, як зовсім втихне на сали».

ПРОТОКОЛ

**❏ ЯКЩО НІ, ТО ЗРОБІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО!
ЗГОЛОСІТЬСЯ ЗАРАЗ У СЕКРЕТАРЯ СВОГО
ВІДДІЛУ ТА ПЕРЕДАЙТЕ ЙОМУ СВОЮ
СТАРУ ГРАМОТУ ДЛЯ ВИМІНИ. ❏ ❏**

...KILLS PAIN

—

Володар відвідав в'язницю. Навідався і до робітничих в'язнів, де працювало їх досить. Коли Володар спитався, за що вони сидять у в'язниці, Володару було дуже приємно, що серед них є і комуніст. Один з них старався якось представити себе невинним. Одного засудили тому, що суддя був знайомий з ним. Другий попався у в'язницю лише тому, що обставини зложилися так проти нього, третій в'язень, який сидить тому, що суддя вимагав несправедливий присуд. Лиш один в'язень сказав: «Ваша величність, я крав!» На це відповів володар: «Злочини, які ти не годився між тих невинних людей — це найбільший!»

Пейн-Экспелер замина
ушуна бәл

KILLS PAIN

успехи
KILLS PAIN

